

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**МАТЕРІАЛИ
СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКОВОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

**Одеського державного
екологічного університету**

11-18 травня 2022 р.

ОДЕСА
2022

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**МАТЕРІАЛИ
СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
Одеського державного екологічного університету
(11-18 травня 2022 р.)**

**ОДЕСА
Одеський державний екологічний університет
2022**

УДК 378.14

M34

M34 Матеріали Студентської наукової конференції Одеського державного екологічного університету - 2022, 11-18 травня. Одеса: ОДЕКУ. 2022. 597 с.

В збірнику представлені матеріали щорічної Студентської наукової конференції Одеського державного екологічного університету, які висвітлюють основні напрями наукових досліджень студентів університету. Матеріали підготовлені студентами університету під науковим керівництвом викладачів ОДЕКУ за поданням кафедр університету.

The proceedings of the annual Student Scientific Conference of Odessa State Environmental University, that cover the main areas of the university students' research, are given in the collection. The proceedings are prepared by the university students under the scientific guidance of OSENU lecturers upon recommendation by the university departments.

ISBN 978-966-186-152-6

© Одеський державний
екологічний університет,
2022

Лещенко Д. Ю., ст. гр. ГМ-21

Науковий керівник: Гопцій М. В., канд. геогр. наук, ст. викл.

Кафедра Гідрології суші

ОСОБЛИВОСТІ ВОДНОГО РЕЖИМУ ОЗЕРА СИНЕВИР

Синевір (інші назви — Синевір, Морське Око) – найбільше тектонічне озеро Українських Карпат, що розташоване в Міжгірському районі Закарпатської області, в гірському масиві Внутрішні Горгани [1].

На території Закарпаття розташоване 32 озера, але найпривабливішим і найчарівнішим вважається Синевир, яке одночасно є найбільшим і найглибшим високогірним озером України.

Озеро Синевир справедливо вважається найкоштовнішим природним скарбом однойменного Національного природного парку «Синевир» та однією з візитних карток Українських Карпат. Розташоване воно на висоті 989 м над рівнем моря.

Існує легенда, згідно якою мальовниче озеро утворилося від потоку сліз графської доньки Синь, на місце, де її коханого, простого верховинського пастуха Вира, було вбито камінною глибою за наказом підступного графа. Насправді ж Синевирське озеро утворилося у післяльодовиковий період, близько 10 тис. років тому внаслідок перекриття річкової долини зсувами.

Мета роботи: ознайомитися з основними характеристиками водного режиму озера Синевир.

Струмки, які живлять озеро, колись стікалися в один потік та впадали в р. Тересля. Синевир є стічним озером — через 350 м на схід з-під обвал-зсуву на 60 м нижче рівня позначки його гребеня витікає Синевирський струмок, який впадає в р. Тересля [1].

Найвища точка басейну – гора Озерна (1495,6 м БС). Найнижча відповідає найнижчій відмітці котловини озера – приблизно 950 м БС. Загальна площа водозбору озера складає 2,23 км².

До Синевирського озера впадають чотири основні потоки, які беруть початок на схилах гір Озерна, Красна і між горами Озерна і Кліва.

Більша частина басейну (87,4 %) вкрита лісом. Саме озеро Синевир займає 2,5 % площі басейну. Заболоченість водозбірної басейну 0,45 %.

Котловина озера складається з двох продовгуватих западин, які простягаються з заходу на схід та розділені хребтом. Найвища частина хребта більшу частину року височіє над водою у вигляді вузького острова. Площа озера змінюється в залежності від рівня води в межах від 0,045 до 0,065 км². Довжина озера, при площі 0,065 км² становить 440 м, максимальна та середня ширина 320 м та 143 м відповідно, максимальна глибина – 21,6 м, середня глибина – 6,26 м, об'єм водної маси – 0,407 млн. м³.

Клімат району Синевирського озера формується в результаті складної взаємодії радіаційних умов, циркуляції атмосфери та гірського характеру

підстилаючої поверхні. Найбільше сонячного тепла надходить сюди в липні, найменше – в грудні. Річне значення сумарної радіації на низовині майже на 16% більше, ніж в гірських районах [2]. Річний хід температури повітря – континентальний. Найбільша кількість днів на рік з середньодобовою температурою в межах 10-15°C складає 80-83 дні. Амплітуда середньомісячних температур, як один з показників континентальності клімату на Закарпатті, коливається від 20 до 24°C, і з підняттям вгору зменшується. Абсолютні максимальні значення температури з висотою також зменшуються. В теплу половину року температура падає приблизно на 1,1°C на кожні 100 м підйому.

Карпати є найбільш зволоженою територією України. За спостереженнями в Синевирській Полянці за рік випадає в середньому 1320 мм атмосферних опадів. В холодний період року (XI-III) їх випадає 420 мм, а в теплий (IV-X) – 900 мм. Утворення стійкого снігового покриву в Карпатах спостерігається в кінці грудня. Максимальна тривалість його існування в горах 110 днів, середня висота – 50 см, максимальна – більше 90 см. Період весняного сніготанення триває близько 25 днів. На початку квітня сніговий покрив в горах сходить.

Льодовий режим озера триває 3-4 місяці (листопад-березень), проте промерзає лише біля 1 м (в дуже холодні зими до 2 м).

Рівень води в озері знижується взимку, підвищується навесні і влітку та знову спадає восени, відповідно до припливів води з потоків у періоди злив та інтенсивного танення снігу. Амплітуда коливань сягає 4,0-7,0 м. Відповідно змінюється площа водного дзеркала від 4,45 до 7,58 га, найбільша глибина від 19 до 23,5 м та об'єм води – від 350 до 460 тис. м куб. В середньому вода в озері Синевир змінюється 4,5 рази на рік. В окремі періоди водообмін посилюється до 7 разів. Це означає, що повний водообмін озера в такі періоди відбувався за 50-55 днів. Подібна ситуація мала місце в 1998 році, коли в Карпатах і Закарпатті спостерігалось катастрофічне весняне водопілля. Суттєво малою була змінюваність води в озері в 1963 та 2003 рр. Повний водообмін відбувався тут лише за 4 місяці. В цілому, за показниками зовнішнього водообміну, озеро Синевир можна віднести до слабопроточних водойм.

Мінералізація озера є дуже доброю, проте в деякі пори року там з'являється значна кількість азоту, через грозові хмари.

Список використаної літератури

1. Вільна енциклопедія Вікіпедія [Електронний ресурс] <https://uk.wikipedia.org/wiki/Синевир> (дата звернення 10.05.2022)
2. Сторінка Національного парку Синевір [Електронний ресурс] <https://synevyr-park.in.ua/doslidzhuy/pryroda-parku/vodoymy/> (дата звернення 10.05.2022)